

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl,
Nyilttér garmond soronkint 60 fillér.

Mozgalomból — küzdelem.

Mi történt husvéthétfőn?

Az indokolatlanul korán megindult követválasztási mozgalom — amint a jelek mutatják — kerületünkben kezd küzdelemmé fejlődni.

Rendszeres viszonyok között a küzdelem alatt az elvek harcát értenénk, amelyben az elveket kellően kifejtve, megmagyarázni iparkodnánk választóknak, nem választóknak egyaránt, hogy a magunk elve miért jobb a másénál s aki e nézetet fogadja el, lépjen a szónok pártjába, aminthogy régente a verbunkos nép szóval szedte össze a legények elejét katonának.

A szegvári kerület választási küzdelme már nem ilyen. Elfajult. Amint néhány napján kötéllal fogták a katonát, azonképen kötéllal, erőszakkal szedi össze némely jelölt itt is a párthiveit. Az egyik önjelölt pártja, amely lehet lekenyerezett is, a világ minden kincséért sem hagyná szóhoz jutni a másik pártbelit, csak azért, mert a jelölt úr félti választóit a másik jelölt elveitől; a kortesek pedig a kilátásba helyezett busás lénungot féltik, amely legott ingadozóvá válik, mihelyt az ő általuk összetoborzott választók száma megcsappan.

Politikába nem bocsátkozunk, mert a politika nem a mi kenyérünk. Kötelességünk azonban, hogy a társadalmi té-

ren előforduló visszasságokat szóvátégyük s azokat a nyilvánosság elé hozva, föl-emeljük tiltó szavunkat mindazon ferdeségek és visszatetsző kinövések ellen, amelyek a tisztesség határát átlélik.

Nem akarunk mi szenzációból élni, nem hajhászunk a feltűnőséget sem, mert nyugodt idegzetünk megóv az ellen, de azt a visszataszító botrányt, amelyet Füredi Ferenc pártja husvét hétfőjén a mindszei és szegvári népgyűlésen csinált, a népgyűlést összehívó 48-as Justh-pártiak ellen, a legteljesebb mértékben kell hogy elítéljük. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a Füredi-pártiak fülhasító, szégyenletes macskazenét rendeztek a Justh-párti szónokoknak: Horváth Zoltánnak és Holló Lajosnak, csak hogy ne hagyják őket beszélni, ne fejthessék ki elveiket. Mihelyt megszólalt az egyik szónok, azonnal kiröhögték és abcugolták, sőt szemérmetlen, ocsmány szavak kiejtését sem szégyelték. Mikor pedig a jobbérzésűek ezen megbotránykoztak, a magukkal hozott rőcsögős bandát szólaltatták meg és a Kossuth-nótát kacajba fojtva énekelték.

Ezen eljárás mindenestre tanuskodik a jelölt és korteshadának izléséről.

A pártvezetőség — mint halljuk — éretlen suhancokat bepálinkáztatott s azokkal vonultak ki a placra, hogy megmutassák: „ki a legény a csárdában!”

Hát bizony csúfságos és eléggé el nem ítéhető dolog, mikor elveinek vé-

delmére — ezuttal inkább a konc védelmére — valamely pártnak ilyen alantas eszközökhöz kell fordulnia.

Mint halljuk, a Füredi-párt vezetősége a mindszei szociálistákat is fölhevítve, hogy szegődjenek hozzájuk, de ezen felhívás eredménytelen maradt, mert a szociálisták — elismerés illesse őket józanságukért — nem ültek föl a csalogató szóra.

Szegváron másképp fest a helyzet. Ott a szociálisták is a Füredistákhoz csatlakoztak, nemcsak hogy meghiusították a népgyűlést, de mikor a Justh-pártiak a 48-as körbe vonultak vissza, oda is benyomultak a Füredisták, a szociálistákkal egyetemben s elfoglalták az udvart, a belső helyiségeket úgy, hogy a Justh-párti 48-asokat a saját tanyájukból kiszorították.

Mi nem szegődtünk egyik párthoz sem, teljesen közömbös tehát előttünk a három jelölt pártjának küzdelme. Azonban a tusakodásnak ilyen nemét teljesen el kell ítélni. Ha ezt a harcmódot tartja a szólásszabadságot hirdető és követelő 48-as Kossuth-párt és 40-as szociáldemokrata-párt célravezetőnek, a 48-as elveknek megfelelőnek, ám nem irigyeljük tőlük. Így csak a társadalmi egyetértést és békét lehet feldúlani, de nem lehet szabadságot szerezni.

Mi úgy tudjuk, hogy a Kossuth-pártiak népgyűlését nem zavarták a Justh-párthoz tartozók. Nem volt tehát illő a Kossuth-iaknak kirohanása.

A Mindszei Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

□ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, □

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

A konflis.

Irta: **Paul Aréne.**

— Gyü, lányom, gyü!

A vén Pacault egy szivarcsutkát rágva, mely sehogy sem akart égni s mely az egy soun fölül tizenkét szál gyufájába került, így nógatta a gebejét, mely rozoga bérkocsijába volt fogva.

— Gyü, szegény öregem!

A gebe mélyen lehorgasztott fejjel, támolygó lábakkal rántott egyet-egyet a fakó csészán, hogy gazdája lássa a jó igyekezetét. De hát nem sok teltt tőle. Pacaultnak meg is esett a szive rajta; sajnálta, hogy a szegény állat ő vele magával együtt áldozata a társadalmi tökéletlenségnek s kérlette, hogy viselje sorsát türelemmel. Csak éjjeli szolgálatra fogta be kísérteties külsője miatt, mely napfénynél elriasztaná a legszórakozottabb utast is.

— Csak épen ez kellett még, hogy essék az eső! dűnnyögött Pacault.

A gebe megállott egy pillanatra, ide-oda mozgatta füleit és aztán cammogott tovább.

— Nem csapás ez! Gyü, szépem! . . . De ha nem is táplálnak munkádhoz illően, legalább nincs senki, akit táplálnod kellene. Mig nekem ott a feleségem. Persze, falni kell neki! . . . Gyü, nye! . . . Görvélyes . . . és egyre pöröl rám, mintha bizony én volnék oka a bajának! . . . Különben az éjszaka megint pechünk lesz, öreg. Meglásd, egy átkozott vasat sem keresünk! . . . És ez az istentelen cigáró! . . . Hogy mert csak egy sout kóstál, azért nem akar szelelni! . . . A Rotschildé persze, hogy ég! . . . Hja, a szegény embert még az ág is huzza!

A gebe újra megállott.

— Ah, lázad van, babám! szólott hozzá Pacault. Az állatorvos a depotban nem vette észre, vagy tán látta, de ügyet sem vetett rá. Persze, megértél az elhullásra! Sose busulj, már én velem is így bálnak! . . . No de legalább elállott az eső; ez jó!

A gebe beesett oldala, kiálló csontjai, ritka sörénye, pókos lábai nagy gyöngédséggel töltötték el Pacault.

— Álmos vagy, lányom: mindjárt aludni fogsz. Majd kijátszuk a rendőrt, ki mindenbe beleszokta ütni az orrát . . . Azt mondaná az ember, jegyezte meg melleleg az öreg, hogy a Pegazusom érti, mit beszélek . . . bölintgat rá a fejével.

E közben az Aumale-utcában megpillantott egy házat, melynek a harmadik emeleti ablakai élénk fényben égtek. Megállította az ékipázsát.

— Burzsoa szóaré, csibém! mondta a lovának. Oda állunk a kapu elé. Ott nem bánt a rőndér . . . szunyókálhatunk kedvünkre mindketten . . . és ha akad pasas . . . hát isten neki!

Aludtak tehát a kocsis meg a ló, kiki a maga helyén, ebben a félreeső utcában, távol a főváros zajától.

— Kocsis, szabad maga? kérdezte egy nő hang. Egy fürge vidám nőcske volt, ki ép most ugrott ki a kapun s bámulva látta, hogy a bérkocsis alszik a bakon.

— Kocsis! szólott másodszor is, miközben a legyezőjével meglökte az alvó könyökét. Kocsis, szabad maga? ismételt.

Kivánatos volna, hogy a hatóság hatékonyabban lépne föl ilyen alkalommal a szólásszabadság védelmére és a rendbontó elemeket a helyszínről egyszerűen eltávolítaná. Mert szerintünk, ha nem akarja valaki meghallgatni a népszókot, annak legegyszerűbb módja az, hogy ne menjen oda. Másik módja pedig az lenne, hogy cáfoljon reá érvekkel.

Avagy a botránycsinálóknak az teljesen mindegy, nincs nekik veszíteni valójuk?!

— **A sertéstenyésztés előmozdítása.** Tekintettel a sertéshusban mutatkozó nagy szűkségre, ami előreláthatólag a közel jövőben sem fog megszűnni, a földművelésügyi miniszter a sertéstenyésztés előmozdítása céljából felhívta az állategészségügyi felügyelőket, hogy kiváló gondot fordítsanak a sertéstenyésztésre. Felhatalmazta őket, hogy a köztenyésztésre szolgáló kanok vételárából egyharmadrészt államsegély címén a f. évre elengedhessenek, továbbá, hogy kisközségekben, ahol a kocák csekély száma miatt a köztenyésztésre szolgáló kanok kellően ki nem használhatók, 50 korona államsegélyt hozhassanak javaslatba.

A baks—kisteleki ut pusztulása.

A napokban tartották meg a baks—kisteleki ut felülvizsgálatát s — mint értesülünk — nem a legjobb eredménnyel.

Bár mult év november havában arról írtunk, hogy az akkori miniszteri vizsgálatnál jelentéktelen hiányok voltak megállapíthatók, most ennek az ellenkezőjéről vettünk sajnálatos tudomást.

Az uttest tudvalevőleg csak a mult év júniusában készült el s így csak természetes, hogy egy évnegyedre rá a vizsgálat lényeges hibákat nem deríthetett ki. Különösen, ha tudjuk, hogy akkor állandóan esős és már fagyos idő járt, amely az új kavicsburkolat összetartását nagyban elősegítette. Annak kellett segítenie, mert mai napon az utból mintegy másfél kilométer már majdnem teljesen elpusztultnak tekinthető. Ezenkívül pedig bizonyára legalább kétszerannyi is oly állapotban van, hogy rövidesen a többi után pusztul.

Nem hiába voltak tehát az egy év előtti panaszok, amelyek az utgyaroltságát kifogásolták.

Érdeklődve az ut állapota felől, megtudtuk azt, hogy a baks-kisteleki tvh. ut már terveze-

tében el lett hibázva. Felsőbb utasításra a kavicsburkolat 2 és fél méter szélesre tervezetett; 23 centiméter vastagságból az alapozás 15 centiméter volt, a kavicsburkolat 8 centiméter. Ma pedig a hengerezés és háromnegyedévi használat után a felülvizsgáló küldöttség 15, 16 és 17 centi vastagságokat talált. Kopás még nem állapítható meg, mert az anyag elég kemény.

Az utburkolathoz a zuzalék nem engedélyezett. Helyette a helyszínen talált homokot kellett használni, amelyet az eső és szél a kavics közül kihord s az ekként meglazult uttestet a kocsikerék fölhordja.

Helytelen volt az is, hogy a keskeny uttest egyszerűen helyzetetett el a homokágyzatba; megfelelő szegélyköveket nem alkalmaztak, a burkolatot tehát két oldalt semmi sem szorítván össze, a kocsikerékek nyomásának kénytelen engedni s azok két oldalt apránként a homokba morzsolják.

Az uttesten egyébként is kevés egyenletes, ép karban levő burkolat található. Sok helyen van négyszögletes kikopás is, ahonnan a kavicsburkolat már hiányzik.

Jelentékeny szakaszokon az ut csaknem alapostól együtt fel van fordulva. Félni lehet, hogyha a száraz, szeles nyár a homokot a burkolat közül mégjobban kiszedi, az ut nagyobb része teljesen hasznavehetetlenné válik.

Kérdjük azonban: mi vár a vármegyére ilyenek után?

A vármegye már elhatározta, hogy az uttest megszorítása céljából szikagyagot hordat a kavicsburkolat két oldalára, egy-egy méter szélességben.

Ezen munkálat előzetes számítás szerint mintegy 12,000 koronába kerül. Azután megkapja az utat olyan — amilyen állapotban.

Annyi bizonyos, hogy teljesen alaposan, sokévi használatot kibíró módon nem lesz az átépítve. Keskeny marad, vékony marad.

Az igazság az volna, hogy az állam készítené el a szikagyagozást is, a beruházási alap terhére, amelyből ezen uttest készült.

Mindenekelőtt az ut túlvékony rétegét kellene megvastagítani. Végül közuzalékkal kellene bebetonozni az egész uttestet, hogy a burkolat kellő szilárd maradjon. A két utóbbit hihetőleg megcsinálja az állam, mert ő követte el a mulasztást, de a szikagyagozás a megye nyakában marad, mert már elvállalta.

Az ut szomorúságos és tanulságos történetébe tragikomédia is vegyült. Arról van szó ugyanis, hogy eme utépítésnél, amelyiknél az van felpanaszolva, hogy kevesebb anyag használtatott be, mint amennyit kellett volna, a miniszter azt keresi, hogy ki rendelt néhány száz köbméter követ az utépítéshez? A miniszter szerint az már nem is kellett volna oda, tehát fizesse, aki rendelte.

Kérdjük szeretettel: milyen lett volna ez a keskeny és vékony burkolatu ut, ha még ez a kifogásolt kötömege is elmaradt volna?

A faktum az lesz, hogy nyakában marad egy elhibázottan épített ut a törvényhatóságnak, amelynek föntartása kétszer annyiba kerül a megyének, mintha ezen utat mindjárt kezdetben észszerűen és alaposan megépítették volna.

Avagy ajándék-csikónak, utnak ne nézzük a fogát, hibáját?!

— **A Mindszenti Polgári Kör és a miniszterelnök.** A Justh-párt rakoncátlan túlzóinak országgyűlési csúfos kirohanása nemcsak a jobbérzésű politikusokat, hanem a társadalmat és társadalmi köröket is országszerte felháborította. Siettek minden irányból részvéteket kifejezni az inzultált minisztereknek. Az elsők között jelent meg részvételével a Mindszenti Polgári Kör is, s mint értesülünk, ezen figyelmet gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök a Polgári Kör elnökéhez: Vigh Gyulához intézett levélben köszönte meg.

Órgrófok a községházán.

Pallavicini Sándor órgróf és fia: Alfonz órgróf tegnap délután Novák József és Baldass Gusztáv urad. igazgatók kíséretében látogatást tettek a községházán, ahol az előjáróság és az ez alkalomra majdnem teljes számmal összesereglett képviselőtestület nevében Koncz Lajos főjegyző mélyreható, a község mindenkor tántoríthatatlan ragaszkodását és szeretetét hűen kifejező szép beszéddel fogadta a kegyelmes urakat, örömteljes, hosszú életet kívánván az uradalmától visszavonuló órgrófnak, aki bölcs előrelátással és nemes szívének páratlan jóságával községünk fejlődését előmozdította és lakosságunk boldogulásának alapját megvetette.

Pallavicini Sándor órgróf meghatva mondott köszönetet a bizalom és szeretet eme spontán megnyilatkozásáért. Jóleső örömmel tölti el — ugymond — búcsúzásakor ez a kitüntetett figye-

— Mindenki szabad, nagysádkám! Annyira elragadta a saját elméssége, hogy nem hallotta a címet, ahová a nő vitetni akarta magát.

— La Tour-utca, Passy! ismételte a nő.

A jó, a szelid, a gyöngéd Pacault, ki kész volt haza szállítani messze otthonába a nőt, amint a pilinpántyos estélyi öltözékét meglátta, hirtelen mást gondolt s amint a nőcske beakart ülni, egyszerre rászólt:

— Passyba? . . . én, bizisten nem megyek!

— Ez aztán különös, mondta a nő. Kocsis, no, kocsis, lássa.

— Látunk mindent kis asszonykám!

— Csak nem fog itt hagyni? magának kötelessége hajtani!

— Kötelesség ide, kötelesség oda. Én már csak visszatérek Charonneba, ahol a depóm van és nem kószálok a világ tulsó végére. De ha minden áron akarja, hát Charonneba elvihetem.

— Feljegyzem a kocsija számát . . . majd ráncba szedetem én magát!

— Csak beszélj, vén csoroszllya!

Csend követte a banális szóváltást.

— Hát nincs erre rendőr! sóhajtott fel az asszonyka.

— Persze, hogy nincs!

Mondta a kocsis s atyailag hozzá tette:

— A nagysádkám helyében én felmennék vissza a barátaimhoz.

Ez a hang tévedésbe ejtette a nőt:

— Pedig hát jó borraivalót kapna tőlem, ajánlkozott.

— Oh, az asszonyok jó borraivalója legfel-

lebb csak rossz férfi-borraivaló! . . . És aztán a pénz megsem tudná a szándékot változtatni . . . Nincs kedvem meggebeszteni a jószágomat magáért.

— Ha itt volna a férjem, majd meglátná! . . .

— Hát itt is volna a helye neki, a maga férjének.

— Magának nagyon eljár a nyelve, kocsis! Tulmegy a határon!

— Tulmegy? Hiszen meg sem mozdulok innen. Épen ez boszantja magát, kisanyám, az én gyönyörűségemre.

A ház kapuján két fiatal ember lépett ki.

— Oh, urak, urak! . . .

Felöltöjük felhajlott gallérrjába huzva az arcukat, tova siettek, amint felismerték az élet delén tullező énekesnőt, ki az estélyen a fülöket kinezta kornyikálásával. A nő aztán megrótt egy egész nemzedéket:

— Ime, ilyen a mai fiatalság!

— Gyü, öregem, menjünk! Gyü, te! kezdte nógatni Pacault e közben a Rosinánteját.

A gebe egész testében megreszkedett. Elnyújtotta a nyakát, kifeszítette a két hátulsó lábát és a fiaker megmozdult.

— La Tour-utca . . . hebegte a nő.

— Mem! Charonneba megyünk! — mondta Pacault.

— Oh, istenem . . . csak nem hagy itt; lássa!

— Megfosztom magamat ettől az élvezettől! Legokosabban teszi, ha felmegy vissza a barátaihoz.

— De mondom, hogy befogom magát panaszkodni!

— Hatvan esztendeje mult, hogy én panaszkodom, kis anyám . . . Ha azt hiszi, hogy az valamit változtat a dolgon . . . Fügét!

— Oh, maga fajankó!

— Fügét! mondom magának.

— A nő haragosan csapta be maga mögött a kaput; kénytelen volt a kocsis tanácsát követni, míg Pacault megkérdezte a gebéjét, mely már kopogtatta patkóival a kövegetet:

— És te, öregem, mit gondolsz róla?

Felemelte az ostorát a kivilágított ablakok irányában és átkozta a renyhéket, kik függő lámpák világánál kigyót-békát kiáltanak a bérkocsisokra a nő elbeszélése folytán.

— Pizskos burzsoák!

A boszuérzés felbőszítette; megrántotta a gyeplőt azzal a mozdulattal, melylyel jó utra terelte volna az uralkodó osztályokat és csapkodta a levegőt. Az ostorcsapója végig vágott a gebe fülén, mely rugni próbált, de csak elfojtott nyerítést volt hallatni képes.

— Hát még te is, ripacs! kiáltott rá Pacault.

És ostorral, ostornyéllal esett neki szegény nővérének a szerencsétlenségben.

Nem mintha épen rossz ember lett volna, oh nem. Ember volt és tévedhetett. Láthatunk ilyeneket, nagyon előkelőket és nagyon szánalmas alakokat, kik épen így tesznek, mert mindig esik valami vén gebe a kezök ügyébe, hogy a gonosztett ne menjen veszendőbe soha az ég alatt.

lem, amely míg egyrészt meggyőző bizonyítéka annak, hogy a munka, melyet végzett, nem volt eredménytelen, másrészt hű tükrét képezi a község és az uradalom között fennálló barátságos viszonyoknak. Az uradalom kormányzásától ha tényleg visszalép is, de mindig szeretettel gondol községünkre s annak érdekeit és előrehaladását — fiával egyetemben — mindenha szíven fogja viselni. Amidőn Istenhozzádot mond, kéri, hogy azt a határtalan bizalmat és ragaszkodást, melyet iránta tanusítottak, fiára is ruházzák át.

Az őgróf szavait kitörő lelkesedéssel és éljenzéssel fogadták.

Mintegy negyedórai kedélyes társalgás után, barátságos kézsorítások közben az őgrófok kíséretükkel együtt a viszontlátás reményében eltávoztak.

A község házáról a parókiára mentek, ahol Szilvássy Sándort, az új plébánost látogatták meg.

Kuruc időket élünk.

Az egyszeri emberről irták meg, hogy mikor meggyújtotta a házát, ő kiabált legjobban vizért s ő kereste legjobban a gyújtogatót.

Ugyanezt a szerepet játssza most a Füredi-párt. Mert szélteben-hosszában azt beszéljük, hogy ők csinálták Mindszentben is, Szegváron is az elvadult állapotokat; a pártvezetőség némelyike s azok közel-állói rendezték a múlt vasárnapi műizgalmat, hogy Horváthot és Hollót megakadályozzák beszédében. Evvel ellentétben most — ha hinni lehet a híreszteléseknek — éppen Fürediék panaszkodnak a történetek miatt s már a pártközi értekezlet hírvitait pengetik, hogy a kedélyek felkorbácsolthullámai lecsillapuljanak.

Hát kérem alássan, mondunk mi erre valamit. Ne tessék csinálni tüzet, akkor nem kell azt oltani. Az olyan vasárnapi dolgok nem keletkeznek maguktól, hanem mesterségesen csinálódhatnak.

Sem ingünk, sem gallérunk a vasárnapon lezajlott hős támadás céltáblái. De mint mindszentiek, csongrádmegyeiek, valóban szégyelhetjük magunkat, hogy népünket ilyen aljas célokra használják föl s viszik el rossz hírünket.

Füredi is — úgy tudjuk — hivatlanul jött be határunkba, amíg a hívókat föl nem villázza s mégse bántotta senki, mint betolakodót.

Ujdonságok.

— **Személyi hírek.** Pallavicini Alfonz őgróf úr m. hó 30-án, Szegeden át, uradalmába érkezett és pusztaszeri kastélyában szállott meg. Csütörtökön pedig Pallavicini Sándor őgróf úr érkezett meg, Kisteleken át. — Ugy halljuk, hogy az excellenciás urak ezuttal hosszabb időt fognak uradalmukban tölteni.

— **Főispáni látogatás.** Dr. Cicatricis Lajos főispán tegnap d. e. hivatalvizsgálatot tartott a szolgabírósnál s onnan a mindszenti majorba ment, ahol az eközben odaérkezett Pallavicini Sándor és Alfonz őgróf urakat látogatta meg. A mindszenti majortól bekisérte ebéd után az őgrófokat a község házára s jóleső figyelemmel nézte végig az őgrófok rokonszenves fogadtatását, majd kocsin Szentésre visszautazott.

— **Új gondnoksági elnök.** A Kádár Szilveszter elhalálása folytán megüresedett gondnoksági elnöki tisztségre Dr. Cicatricis Lajos főispán Wimmer Károly gondnoksági tagot nevezte ki.

— **Eljegyzés.** Baksay Illés kereskedő és neje kedves és szeretetreméltó leányát: Eteika kisasszonyt eljegyezte Luxeder Oszkár Budapestről. Gratulálunk!

— **A vármegyei munkapárt megalakulása.** Ma délután 2 órakor tartja alakuló gyűlését Szentesen, a Petőfi-szálló nagytermében a megyei munkapárt. A gyűlésre várják Tisza István grófot is, aki megígérte lejövetelét, ha csak valami fontos dolgok nem gátolnák szándékában. Értesülésünk szerint Mindszentről mintegy 70-en vesznek részt az alakuló-gyűlésen. — E hirrel kapcsolatban megemlítjük, hogy ama kósza hir, mintha a mindszenti munkapárt is ma tartaná megalakulását, nem felel meg a valóságnak.

— **Halálozás.** Ivánkovits János volt roznyói püspök, aki korábban Szegeden, szülővárosában plébánoskodott s ugyancsak a szegedi II-ik kerület országgyűlési képviselővé választotta, később pedig miniszteri osztálytanácsos lett, hosszú szenvedés után szerdán este Alagon meghalt. A nagynevű főpap holttestét valószínűleg hazaviszik Szegedre s ott, a családi sírboltba helyezik örök nyugalomra.

— **Széchenyi-ünnepély az iskolában.** E hó 8-án lesz gróf Széchenyi István halálának félszázados évfordulója. Különösen fontos ezen évforduló megünneplése a mai viszonyok között, midőn annyi szenvedés és megpróbáltatás után szükségét érezzük annak, hogy dicső nagyjainknak, mint gróf Széchenyi Istvánnak a közélet békés, ezzel kapcsolatban az erkölcsi tisztulás, valamint az ország jólétének előmozdítására irányuló törekvései megvalósuljanak. A mai világban különösen fontos, hogy oly irányú eszmék csepegtessenek az ifjúság lelkébe, melyek a hazaszeretet ápolása mellett nagy hazafias eszméinek és intenciójának ápolását vannak hivatva szolgálni. E cél érdekében a mindszenti állami elemi iskolák tanító-testülete e hó 8-án reggel 9 órakor hazafias ünnepélyt rendez, a következő sorozattal: 1) Himnusz. Éneklék a IV. és V—VI. fú és leánytanulók. 2) Gróf Széchenyi István. Emlékbeszéd, tartja: Karaszka Kálmán áll. tanító. 3) „Széchenyi emlékezete.“ Szavalja néhány VI. oszt. tanuló. 4) „Tied hazám“ 2 hangra, éneklék a IV—V—VI. oszt. fú- és leánytanulók. 5) „Él magyar, áll Buda még!“ Szavalja egy VI. oszt. fú. 6) Induló. Járjatok be minden földet. 7) A magyar nyelv. Szavalja egy IV. oszt. leánytanuló. 8) Berekesztő beszéd. Tartja: Muszil Vilmos, igazgató. 9) Szózat. Kedvező időben az ünnepély a leányiskola udvarán, rossz időben pedig az V—VI. leányiskolában lesz megtartva. Midőn az ifjúság hazafias érzelmeinek emelésére s kiváló nagy emberünk emlékének felújulására irányuló ünnepélyünk sorrendjét a nyilvánosság elé hozzuk, felkérjük a szülőket és hazafias érzelmi polgártársainkat, hogy az ünnepélyen minél számosabban jelenjenek meg.

— **Kosárfonásunkról.** Többször szó esett már lapunk hasábjain a községünkben ez év első három hónapjában rendezett kosárfonótanfolyamról és annak időközi eredményeiről. Értesülésünk szerint a tanfolyamnak 96 látogatója volt s ezek közül 53-an szállítottak be eladásra szánt saját készítményü 3670 darab gyümölcs-szállító kosarat, miket a Csongrádmegyei Gazdasági Egyesület átvett tőlük 587 K 20 f értékben. Ezen összeget felül anyagbeszerzésre és munkadíjakban, csupán azon cél érdekében, hogy a munkára hajlandók a szükséges előképzettséget elsajátítsák, 651 K 58 fillért áldozott a hatóság. Ezen áldozatot megtérülve látjuk azon szép eredményben, amely igazolja a mindszenti népnek munkaszeretetét. A tanfolyamon kiváló szorgalommal és képességgel vettek részt Mihály Zsigmond, Cseh József, Nagy Antal, Szeri János, Bozó Illés és Ágoston Ádám mindszenti lakosok, akik közül a tanfolyam vezetője: járásunk főszolgabírája, lehetőleg három munkást az őszi időszakban mesterekké képeztet ki a zombori kosárfonó-intézetben.

— **Átkelés a vágányokon.** A tanyai lakosok eddig nem vették valami szigoruan az átkelési tilalmat jelző vasuti sorompókat, hanem úgy segítettek a maguk baján, hogy alábujták a sorompók alá, aztán vidáman átmentek a síneken. Minthogy beigazolást nyert, hogy a vasuti elgázolások legnagyobb részének az ilyen vigyázatlanságok az okai, Hieronymi kereskedelemügyi miniszter most rendeletet bocsájtott ki, amelyben a pályaőröket szigoruan felhívja, hogy a sorompók lezárása után a legnagyobb figyelemmel őrködjenek a felett, hogy hasonló

esetek elő ne forduljanak, az átkelési tilalmat megszegőket pedig adják át a hatóságnak, mely a kihágási törvény alapján pályasértés miatt érzékenyen meg fogja a vigyázatlanságokat büntetni.

— **A dohánygyártmányok árának emelése.** Hirszerint a pénzügyminisztériumban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy felemelik a dohánygyártmányok árát. E részben a szükséges előtanulmányokat már befejezték, de még nincs megállapítva, hogy a miniszter mikor rendeli el az áremelés keresztültvitelét. A gyártmányok drágítására közvetlenül az adott lökést, hogy a beváltási árakat emelte a pénzügyminiszter s emellett az előállítás költségei is lényegesen emelkedtek. Nem térhet ki a miniszter a dohányárusok azon méltányos kérése elől sem, hogy az eladási jutalékot emelje s valószínűnek tartják, hogy az árak emelése után ezt a rég vajudó ügyet az érdekeltek megelégedésére sikerül megoldani.

— **Jegyváltás.** Heimann Sándor horgosi nagybérő jegyet váltott Grüner Mariska kisasszonnyal, Grüner Géza és neje kedves leányával. Gratulálunk!

— **Tél a tavaszban.** A régi öregek azt tartják, hogy fekete karácsonyra fehér husvét következik. Ezen monda az idén majdnem be következett. Mert a feltámadás nagy napját fűtött szobában kellett megülnünk s a rákövetkező napok is oly hidegek voltak, hogy csütörtökön reggelre 4 fokra süllyedt le a hőmérséklet. E nap reggelén másfél centiméteres jégréteg borította az álló vizeket. Nagy kárt okozott a váratlan fagy a gyümölcsökben is. Alig van kilátás arra, hogy a két hét óta virágjában levő barackfa az idén gyümölcsöt hozzon. Virágozni kezdett az őszi barack is; alighanem leszüretelte virágjában a gyümölcsét, sőt a vetésnek sincsen hasznára e szigorú idő. Sem a tavaszinak, sem az ősziének. Hó is esett e hó 30-án délelőtt, még pedig oly remekül, hogy becsületére vált volna télapónak. Ugy látszik, hogy az üstökös csak nem birta megváltoztatni a világ folyását s dacára, hogy a csillagászok már látják is a Halley-üstökös közeledtét, az mégsem igen akarja nyomni azt a bizonyos meleget.

— **Polgári iskola Mindszentben.** Nagyon fontos s bizonyára sok mindszenti családot közelről érdeklő ügyben tanácskozott a közelmúlt napokban egy szűk körű érdekeltség. Arról van szó, hogy Mindszentben, ahol tudvalevőleg csak elemi iskolák vannak s a gondos szülő, aki gyermekének jövőjét szíven viseli s annak továbbképzését óhajtja, ne legyen kénytelen fiát vidéki tanintézetbe adni, — ami költségessége mellett sok aggodalommal jár — vagy serdülő gyermekét naponta utaztatni a közeli városokba, hanem adassék mód arra, hogy az elemi iskolát végzett és tovább tanulni vágyó gyermekek az iskolai kiképzést itt-hon nyerhessék el. A bizottság, beható eszmecsere után, oly megállapodásra jutott, hogy ha a jövő tanévre megfelelő számú növendék akad, akkor közös akarral egy polgári iskolai tanárt alkalmaznak, akinek dotációját az érdekeltek közösen viselnék; megkeresést intéznek továbbá úgy a község képviselőtestületéhez, valamint a tanfelügyelőséghez az irányban, hogy eme nemes törekvésük megvalósításában segítségükre legyenek. Az eszme mindenesetre szép és életrevaló. Megérdemli, hogy minden szülő komolyan gondolkozzék fölötte. Ha tekintetbe vesszük, hogy községünkben eddig is évente mintegy 18—20 növendék más

városban volt kénytelen a középiskolai ismereteket megszerezni, a szegényebb szülőknek pedig nem volt módjukban, hogy a vidéken való iskoláztatás és nevelés költségeit viseljék, noha helyben ezt örömmel megtették volna — kétszeres bizalommal tekintünk az eszme megvalósulása elé és bizton hisszük, hogy eme nagyfotosságu intézmény a jövő tanév elején megkezdheti áldásos működését. Eme reményünket már az is megerősíti, hogy ezideig 20 növendék jelentkezett. Azon szülők tehát, akik gyermekeiket a jövő tanévben polgári iskolába szándékoznak járatni, illetve ezen érdekeltségbe lépni óhajtanak, teljes bizalommal forduljanak Wimmer Károly vagy Páncél Károly urakhoz, akik ezen mozgalmat vezetik s akik minden bővebb felvilágosítást készséggel megadnak.

— **Idill a hivatalban.** Dr. Cicatricis Lajos, vármegyénk köztisztviselője álló főispánja, tegnap délelőtt fölkereste hivatalában járásunk főszolgabíróját, kihez időközben levelet hozott egy iskolásfiú, aki rekedt hangon számolta el mondókáját.

A főszolgabíró átfutván az írást, mosolyogva kérde:

— Hol vesztetted el a hangodat, János?

— Szegváron! — volt a felelet.

— Hát mit kerestél te Szegváron?

— Átmentünk sokan Horváth Zoltánt abcugolni!

— Már miért?

— Azt nem tudom. Dobosnál jóllaktunk locsolkodás után potya-paprikással, bort is kaptunk, meg szivart is.

En a szivart édesapámnak adtam. Aztán kocsira ültünk.

Azt mondták, hogy csak mindég kiabáljunk:

— Ki fizette meg az ebédetek árát?

— A szolnoki jelölt ur adott valakinek 600 koronát, hogy abból rendeljen ebédet is, vacsorát is. Két hektó bor is volt hozzá.

— Tán csak nem rugtál be?

— Dehogyan. Én csak két pohárral ittam. De két ember úgy elkészült, hogy az alcszerűen feküdtek egész Szegvárig.

— Hát hogy sikerült ott a dolog?

— Főlégszen. Kiabáltunk annyit, hogy ma is alig tudok beszélni. Hanem jól is esett a vacsora Dobosnál.

No meg a bor. Nem kellett ott fizetni semmiért.

— Valaki csak mégis fizetett tán? Ki volt az a valaki?

— Nem tudom én. De bizonyosan vagy Gazsi, vagy Mándi, mert náluk van a kassza! . . .

Suttai Janika ezek után illedelmesen köszönt és eltávozott.

— **Gyilkosság Dorosmán.** Korcsmai mulatozásból kifolyólag szerdára virradóra megszurkálták Gyuris Antal dorosmai legényt, aki halálos sérülést szenvedett és most haldoklik a kórházba. Gyuris kedden éjjel több legénytársával mulatott együtt s alaposan leitták magukat mindnyájan. Már a korcsmába szóváltás támadt köztük, az utcán pedig hangosan veszekedtek. Valószínű, hogy legénytársai szurkálták össze a haldokló legényt.

— **Ápaállatok beszerzése.** Mindszent község váltságügyi bizottsága múlt hó 30-án tartott ülésében megbizta Hajnal Jenő községi állatorvost és Kiss Balázs másodbíró, hogy a fővárosban most tartandó tenyészállatvásáron a község részére 1 drb tenyészbikát és 4, esetleg 2 drb tenyészkanat vásároljon. A kiküldött tisztviselők, hogy megbízatásuknak megfeleljenek, tegnap el is utaztak a fővárosba.

— **A fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézménye:** dr Batizfalvy István Zoltán egy. Tanár, Pest-vm. t. főorvosának, az operatív és műfogászat speciálistájának fogorvosi intézete (Károlykörút 3) A főváros ezen joggal egyedülének mondható ilyenmü intézményének, melyben évtizedeken keresztül száz és százezer fogbetegség kezelte, csakis e célra átalakított helyiségei a közegészségügy és operatív kiválmainak megfelelően a legmodernebbül vannak berendezve. Évek óta jól begyakorolt műtői az igazgató személyes közreműködésével egész nap reggel 8-tól este 7-ig nyújtanak biztos segélyt a fogfájás kínzó betegsége által gyötörtetteknek. Az intézet laboratóriummal és technikai műhelyel van összekötve, hol a legjobb rendszerű műfogóállítások készülnek és minden kellemetlenség nélkül helyeztetnek be. Mérsékelt árak. Levelekre az intézet készséggel válaszol.

— **Hazai és francia gyártmányú szivarkahüvelyek,** igen nagy választékban raktáron vannak és kaphatók Horváth papírárukereskedésében, Mindszentben. 100 drb „Magyar verseny“ szivarkahüvely csak 20 fillér.

— **Sok pénzt** kereshetnek urak és hölgyek, összeköttetésün révén. Ajánlatok „Existencia“ jelige alatt Garai Kornél hirdető irodájához, Budapest, VI. Vörösmarty-u. 73. intézendők.

Apró komédiák.

A bucsuztató.

Halott volt a falun. Egy vízbefúlt asszonyt temettek. Az istenadta a partról eset a Tiszába, amint vízért ment le s befelelt. A családja elég tehetős lévén, szép bucsuztatót rendelt a megboldogult temetésére. Ki volt kötvé, hogy a bucsuztatóban az is benne legyen, miképen halt meg az asszony. A kántor sokáig törte a fejét a bucsuztatón. Ki is süttött egy hosszú versezetet, melynek utolsóelőtti strófája szóltt illetéknépen:

„Amint kántáját meríté,
Egyensúlyát elveszíté.
Aztán a vízbe zuhana,
És benne rögtön meghala.“

A gyászközönség keserves zokogások közt hallgatta végig a még keservebb éneket. De a kántor kezével intett és így fejezte be a burajzó verset:

„Miért is ha szomjuhoztok,
A Tiszáról vizet hoztok,
Könnyedén a vízbe estek,
S nem éritek meg az estet.
Am a bortól bántódása
Kinek sem lesz, bárki lássa.“

Kard.

Egy német társaság járt nemrég az Alföldön és szeretettel gyűjtötték a különös néprajzi jelentőségű dolgokat. Mindent megnéztek és főleg a régi dolgokat szerették. Egyik faluban Fekete Kis Ádám gazdához is benéztek. A menyecske sorra mutogatta a régi selyemkendőket, régi szublókat, öreg pénzeket és egyszerre egy régi, rozsdás kardot húzott elő egyik ládából.

— Ez borzasztó öreg kard — mondta — ezzel csatáztam az uram egyik öregapja Szigetvárnál a törökkel.

— Mit kér érte? — kérdezték mohóan.

Az asszony nem habozott.

— Ezer pengőt.

Ezt sokalták és alkudoztak. A menyecske végre megsokalta és kiment. Behozott egy huszárkardot.

— Vegyék ezt meg, ez a bátyám kardja, ez is híres jószág. Ezzel szakította be tavaly egy finác fejét.

A gazdaságban.

Kimegy a gazda a rétre, hogy megnézze mint áll a termés. Különösen a rébaföldek iránt érdeklődik Éppen hordták be. Az egyik szekér különösen derekasan meg volt rakva, a lovaknak nem is volt kedvük huzni a nagy terhet.

Azt mondja a gazda:

— Ejnye, János, minek rakta úgy meg ezt a szekert. Ezen a süppedős földön nem bírják a lovak.

Feleli a János:

— Hiszen bírnák azt, kérem, csak a csás ló is olyan volna, mint a hajszás.

— Hát nem olyan?

— Nem, a cudar! A hajszás az böcsületes huzó, de a csás olyan kántor uram természetű.

A gazda nagyot néz

— Hát milyen a kántor uram?

— A kántor uram is elkezdte a zsolttár nagy fütyre, aztán rábizza másra, hadd folytassa. Hát ez a csás is meg-megrántja a kocsit, de aztán a másikra bizza, hogy huzza.

Két butorozott szoba

haszonbérbe kiadó és azonnal elfoglalható
Diamant Vilmos gabonakereskedő házában, Mindszent. 3—3.

Olcsóbb

papírárut, író és rajzszer-
ugysintén a papírnemű-
kereskedésbe vágó bármi-
féle cikket máshol nem
kaphat, csak nálam. Nagy
raktárt tartok papírnemű-
és írószerekkülönlegességek-
ben. Gyémántgrafittal meg-
töltött „KOH-I-NOOR“
írók és legfinomabb író-
tollak, irodai felszerelések
a legszolidabb árakon. ::

Horváth Antal
könyv és papírkereskedése
Mindszent.

Nyomatott Horváth Antal könyv- és műnyomdájában, Mindszentben, 1910. évben.

POLLITZER SÉRV-AMBULATORIUM

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdénőttek és am-
putáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díj-
talanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe
vétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

SZABADALMAZOTT SÉRVKÖTŐK
már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa
által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan
és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Higiénikus otkkek a legfinomabb minősé-
gekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül
megbízhatóak. Tucatankint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egész-
sége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal,
annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E
munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi
meg az intézet igazgatója.

Eladó ház és cséplőgép.

Piactéren levő házamat és cséplőgép-
garnitúrámat jutányos áron eladnám.
Venni szándékozók forduljanak Falábu
Korom Józsefné tulajdonoshoz.

Szőlősgazdák!

Homokon és
kötött földön

A ki borait minden-
kor jó áron és hamar
akarja eladni, ültessen
Delaware szőlőt, szán-
tóföldekre is, és ha a
hiányzó tőkét ezzel pó-
tolja, az ilyen vegyes
bor oly finom lesz,

hogy drágán és hamar elkel.

Ezt bizonyítjuk, kik már termeljük és bi-
zonyítják a nagy borkereskedők, a kik 60—80
koronáért is megveszik hektóját, ha százezer
hold ilyen termelne is. Permetezés nélkül
a mult évben is perenosporától mentes nagy
termést adott (holdanként 35 hektó).

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.
NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos Kóly
Bihar-megye.

Pósta, távirta és távbeszélő állomás.

Levelezés magyar, román, horvát, szerb
és német nyelven. 3—4

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinnemű motoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kéveköti-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.